

MODERN TRENDS IN TEACHING METHODS OF FOREIGN LANGUAGES

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-039-1-89>

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «ОБЕРНЕНИЙ КЛАС» У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Алексєєнко Т. М.

*старший викладач кафедри мовної підготовки І
Навчально-наукового інституту міжнародної освіти*

Кушнір І. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри мовної підготовки І
Навчально-наукового інституту міжнародної освіти
Харківський національний інститут міжнародної освіти
м. Харків, Україна*

Соціальні й технологічні виклики сучасного глобалізованого світу зумовлюють необхідність швидкої трансформації національних освітніх систем. На разі система вищої освіти в Україні, як учасниця Болонського процесу, на організаційному рівні є кредитно-трансферною, а на технологічному рівні переважає змішане (очно-дистанційне) навчання з тенденцією до збільшення кількості часу для самостійної роботи. З іншого боку, разом із розвитком інформаційних технологій змінюються ментальні властивості сучасної молоді, зокрема іноземних студентів, які здобувають вищу освіту в українських ЗВО. Зазначені чинники зумовлюють пошук нових технологій і методичних прийомів, які б задовольнили когнітивно-навчальні потреби сучасних студентів і відповідали б соціально-технологічним умовам навчального процесу. Власний досвід викладання української мови як іноземної показав, що однією з оптимальних є технологія «оберненого класу».

Ідея застосування технології «оберненого класу» виникла на початку ХХІ ст. й активно поширилась в освітньому середовищі [6; 5; 3; 4]. Ця технологія ґрунтується на самостійному вивченні студентами інформаційного складника кожної теми, а навчальний час освітньої взаємодії викладача зі студентами використовують для обговорення, зіставлення,

розв'язання проблем, пошуку нових рішень тощо. На думку авторів цієї технології, «обернений клас» переміщує «доставку знань в особистий простір тих, хто навчається», вивільняючи час заняття для формування практичних навичок [2]. Використання «оберненого класу» в навчанні української мови як іноземної дозволяє більшу частину практичного заняття присвятити формуванню комунікативних умінь.

Погоджуємося з О. Одінцовою, М. Гавриленко [1] в тому що, «обернений клас» переводить від уніфікованого групового процесу засвоєння нової інформації до окремого, індивідуального, а середовище групової освітньої взаємодії змінюється на динамічне інтерактивне. Така індивідуалізація є особливо важливою для навчання української мови іноземців, які різняться не лише когнітивними стилями, але й культурно-ментальними особливостями. До того ж у сучасних умовах дистанційного та змішаного навчання «обернений клас» дозволяє перенести процес здобуття знань у віртуальний простір, до якого студенти мають доступ у зручний для них час, в індивідуальному темпі й необхідну кількість разів.

Які методичні дії викладача української мови як іноземної сприятимуть щонайкращому застосуванню технології «обернений клас»?

1) Для позааудиторного вивчення мовної системи та для формування аспектних фонетичних, лексичних і граматичних навичок доцільно використовувати різноманітний інструментарій: уривки з підручників і навчально-методичних посібників; електронні презентації лексико-граматичного матеріалу; аудіо-подкасти (наприклад, фонетичний диктант); короткі відео-фрагменти (які ілюструють необхідні вербально-комунікативні ситуації); навчально-тренувальні програми тощо.

2) Запровадження в навчальному процесі бально-накопичувальної системи оцінювання не лише групової з викладачем, але й самостійної роботи (відповідної до критеріїв оцінювання, описаних у робочих навчальних програмах дисциплін мовного циклу для іноземців) та презентації навчальних рейтингів (наприклад, на платформі Google-classroom) виявляється дієвим зовнішньо-мотиваційним чинником для іноземних студентів.

3) Викладач має забезпечити таке проведення практичного заняття з української мови як іноземної (в аудиторії або on-line), яке буде формувати та розвивати комунікативні вміння (продуктивних видів мовленнєвої діяльності) на основі знань і аспектних навичок, здобутих під час самостійної підготовки іноземних студентів у межах однієї теми й певного набору комунікативних ситуацій.

Ефективність застосування технології «обернений клас» доведено власною практикою авторів цієї доповіді у викладанні української мови як іноземної в Харківському університеті імені В.Н. Каразіна, хоча й існують певні недоліки.

По-перше, не всі іноземні студенти сумлінно готуються до практичних занять з української мови самостійно. У деяких здобувачів не сформовані навички самостійного навчання, в інших зовсім відсутня або мінімальна внутрішня мотивація. За цих умов зовнішня мотивація за допомогою системи накопичення балів виявляється не дієвою. Але відсоток таких студентів не значний, і через певний час регулярного застосування технології «оберненого класу» якість їхньої підготовки покращується.

По-друге, для пояснення фонетичних, граматико-синтаксичних і функційно-прагматичних особливостей української мови іноземним студентам різних національностей доводиться використовувати мову-посередник. Для викладачів здебільшого такою мовою є англійська або російська, але не всі студенти володіють цими мовами на достатньому рівні. Тому використовувати «обернений клас» доцільно в групах англомовної форми навчання або в групах студентів із країн СНД.

По-третє, застосування такої технології вимагає більше часу й засвоєння нових технологічних умінь з боку викладача (наприклад, створення аудіо-подкастів). Але, з іншого боку, сприяє зближенню педагогів із сучасною молоддю, яка сприймає світ через взаємодію з віртуальним простором.

Таким чином, застосування технології «обернений клас» у навчанні української мови як іноземної відповідає соціально-технологічним запитам до освітньої системи та сприяє індивідуалізації та інтенсифікації мовної підготовки іноземних здобувачів вищої освіти в українських ЗВО.

Література:

1. Одінцева О.О., Гавриленко М.С. Обернене навчання та виклики сьогодення. *Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу «ІТМ*плюс – 2020»* : матеріали III Міжнародної дистанційної науково-методичної конференції, квітень-травень 2020 р., м. Суми / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Інститут педагогіки АПН України; [упорядник О.С. Чашечникова]. Суми, 2020. С. 148–149.

2. Bergmann J. and Sams A. Flipped Learning: Gateway to Student Engagement. *International Society for Technology in Education*. 2014. 169 p.

3. Berrett D. How ‘flipping’ the classroom can improve the traditional lecture. *The Chronicle of Higher Education*. 2012. URL: <https://www.chronicle.com/article/how-flipping-the-classroom-can-improve-the-traditional-lecture/> (Retrieved 01.02.2021)

4. Brame C. Flipping the classroom. *Vanderbilt University Center for Teaching*. URL: <http://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/flipping-the-classroom/> (Retrieved 15.02.2021)

5. Crouch C.H. and Mazur E. Peer instruction: Ten years of experience and results. *American Journal of Physics*. 2001. № 69. P. 970–977.

6. Lage M.J., Platt G.J. and Treglia M. Inverting the classroom: A gateway to creating an inclusive learning environment. *The Journal of Economic Education*. 2000. № 31. P. 30–43.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-039-1-90>

TRANSLATION IN LANGUAGE TEACHING AND LEARNING

Babiuk O. V.

Candidate of Pedagogical Sciences,

English Teacher

Halytskyi College named after Viacheslav Chornovil

Ternopil, Ukraine

Translation played an important role in classical language teaching within Grammar Translation Method. The development of Modern Language teaching approaches led to dominance of more «natural» methods, which underestimated the role of translation in classroom. Translation seemed to be rejected in Communicative Language Teaching both as a teaching and as an assessment tool, and together with explicit grammar teaching was supposed to be an obstacle rather than an effective activity in language acquisition [3].

However, translation gradually regained position in language teaching, which was to much extent due to the development of Translation Studies and changing ideas of Applied Linguistics. Research proved that translation is an unconscious and inevitable element in foreign-language comprehension [6] and that is why there is a solid ground for the «rehabilitation» of the use of translation in language teaching [2] as a key aspect in acquiring the communicative competence [3].